

NOTA INFORMATIVĂ

la proiectul de Lege pentru modificarea unor acte legislative

Denumirea autorului

Proiectul de Lege pentru modificarea unor acte legislative a fost elaborat de către Comisia Națională a Pieței Financiare, iar conform prevederilor pct. 40 din Regulamentul Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018 este promovat de Ministerul Finanțelor.

Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite

Proiectul Legii pentru modificarea unor acte legislative (în continuare – Proiectul legii) a fost elaborat ca urmare a adoptării Legii nr. 1/2018 cu privire la organizațiile de creditare nebancară, prin care s-a consolidat capacitatea Comisiei Naționale a Pieței Financiare în domeniul reglementării și supravegherii sectorului de creditare nebancară. Ca urmare, proiectul derivă din necesitatea asigurării unui cadru legal unitar în ce privește noțiunea de „organizație de creditare nebancară”, respectiv, apare necesitatea modificării unor acte legislative.

Suplimentar, proiectul conține propuneri de amendare a Legii nr.1/2018 reieșind din angajamentele asumate de Republica Moldova în Memorandumul de politici economice și financiare, semnat cu Fondul Monetar Internațional, conform cărora este necesară adoptarea măsurilor de consolidare a stabilității financiare a sectorului de creditare nebancară și promovării protecției consumatorului, practicii de creditare responsabilă și reducerii riscurilor de îndatorare a populației.

Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul legii are drept scop aducerea în concordanță a unor legi care au tangență cu activitatea organizațiilor de creditare nebancară din Republica Moldova, cu prevederile Legii nr. 1/2018, dar și îmbunătățirea cadrului legal aferent activității organizațiilor de creditare nebancară, prevederile conceptuale fiind următoarele:

- *excluderea derogărilor aferente acceptării fondurilor rambursabile de la persoane fizice și reglementarea criteriilor pentru împrumuturile subordonate.*

Se propune utilizarea conceptelor și definițiilor aferente sectorului bancar (Legea nr. 202/2017) și în domeniul Organizațiilor de Creditare Nebancară (OCN) prin prisma interzicerii acceptării fondurilor rambursabile de la „public”, care în esența sa includ atât persoanele fizice cât și juridice, cu excepția „... băncilor, societăților financiare nonbancare, altor societăți similare și orice altor persoane considerate investitori calificați în înțelesul legislației privind piața de capital”. Concomitent, se propune admiterea „împrumuturilor subordonate” drept o altă formă de surse pentru activitatea de creditare a OCN. În circumstanțele expuse, din sursele totale atrase de OCN în formă de împrumuturi în mărime de 5,9 mlrd lei la 31.03.2019 (care reprezintă 58% din total Datorii și Capital Propriu), 19% din acestea (sau circa 980,0 mln lei) urmează a fi direcționate sub altă formă sau limitate.

- *limitarea costurilor totale ale creditului nebancar sau leasing financiar în mărime care să nu depășească valoarea debursată conform contractului respectiv.*

În vederea atenuării riscului eminent de supra-îndatorare a populației prin aplicarea unor costuri excesive la creditele de consum (în special la creditele nebancare de tip „pay-day-loans”), experiențele similare ale multor țări confirmă utilizarea atât a plafoanelor maxime la dobânzi, cât și alte mecanisme indirecte în acest sens. Drept exemplu, în Lituania se aplică următoarele limitări: costul total al creditului de consum este considerat nerezonabil dacă: rata procentuală >

75% și costul total al creditului de consum depășește valoarea totală a creditului. Reieșind din particularitățile create, se propune aplicarea restricțiilor doar la costul total al creditului în coraport cu suma inițială a creditului respectiv.

- *pentru împrumuturile în valoare de până la 50 mii lei (acordate persoanelor fizice consumatori), se propune interzicerea:*

- efectuării schimbărilor clauzelor contractuale respective care ca efect măresc obligația pecuniară inițială a consumatorului respectiv;

- încheierii oricăror alte acte juridice cu același debitor care ca efect măresc obligația pecuniară totală a acestuia, până la stingerea obligației de rambursare a creditului nebankar curent și expirarea a cel puțin 10 zile lucrătoare de la această acțiune.

Propunerile au drept scop protejarea consumatorilor – persoane fizice de riscul de supra-îndatorare, exprimat prin limitarea dreptului OCN de a „renegocia” în dezavantajul clientului condițiile contractuale (mecanismului de „rollover”), care duc la o supra-plată continuă a acestuia față de OCN.

- *reglementarea de către CNPF a creditării responsabile, inclusiv privind condițiile și modul de evaluare a capacității clientului de rambursare a creditului nebankar și/sau leasing financiar, gradul de acoperire cu gaj, criteriile aferente raportului serviciului datoriei la venitul debitorului;*

- *introducerea și creșterea semnificativă a sancțiunilor pecuniare asupra OCN, astfel încât acestea să fie ”eficiente, proporționale și cu caracter de descurajare”.*

- *obligarea OCN să raporteze cel puțin unui birou al istoriilor de credit.*

Fundamentarea economico-financiară

Implementarea proiectului de lege nu implică careva resurse financiare din fonduri publice.

Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Proiectul este corelat cu prevederile actelor legislative/normative în vigoare, care se află în conexiune, iar modificările și completările propuse nu afectează concepția generală ori caracterul unitar al actelor normative amendate.

Avizarea și consultarea publică a proiectului

Potrivit art.32 alin.(1)-(3) și art.34 alin.(1) din Legea nr.100/2017 privind actele normative, proiectul de lege se remite spre avizare și expertiză instituțiilor de resort, și se supune consultărilor publice.

Constatările expertizei anticorupție

Proiectul urmează a fi remis Centrului Național Anticorupție pentru efectuarea expertizei anticorupție.

Constatările expertizei juridice

Proiectul urmează a fi remis Ministerului Justiției pentru efectuarea expertizei juridice.

MINISTRU

Natalia GAVRILIȚA